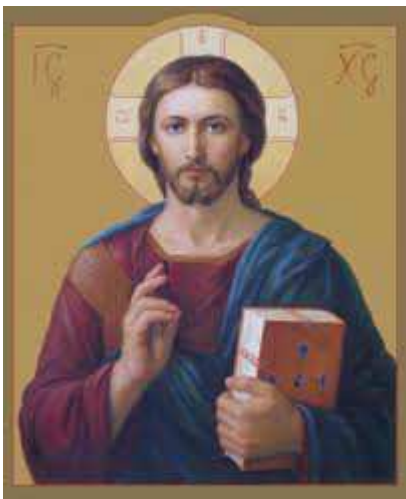

DIUMENGE XXVI DURANT L'ANY B

UN ITINERARI EN COMPANYIA DE L'EVANGELISTA MARC

Després de la confessió de Pere a la regió de Cesarea de Felip, i el primer anunci de la passió i resurrecció (24 diumenge), nosaltres em anem pel camí de Jesús, el del Servent.

Diumenge passat, travessant la Galilea amb els seus deixebles, els ha comunicat pel camí, per segona vegada la seva passió – resurrecció. I com que els seus deixebles continuen més i més discutint entre ells per saber qui era el més gran, Jesús reuní els Dotze, a “casa” per a un ensenyament que capgirarà la jerarquia habitual de les dignitats.

Avui, en el marc d'aquest camí itinerant, Marc ens proposa tres paraules de Jesús que ell ha agrupat gràcies a paraules que lliguen: el nom de Jesús, la menció dels “petits”, el verb *escandalitzar* que el leccionari tradueix com a “allunyar de...”, i la BIC “fer caure en pecat”.

A LA DESCOBERTA DE JESUCRIST, EL FILL DE DÉU:

Unes lectures que ens conviden a obrir-nos a l'Esperit de Déu del que sabem que bufa cap on vol: Llibertat creadora d'aquest Esperit que, després d'una llarga marxa pel desert, reposa, no solament sobre els Ancians reunits, convocats per Moisès, sinó també a fora del marc previst, sobre dos homes: Eldad i Medad- que no havien anat a la tenda de la Reunió.

- *Moisès, senyor meu, prohibiu-los-ho!* cridava Josuè, quan descobria que aquells dos ancians que no avien acudit a la Tenda de la Reunió on Moisès els havia convocat amb els altres per donar-los part de l'esperit que tenia i profetitzaven pel camp.
- En tot d'aturar Eldad i Medad, Moisès havia manifestat el seu desig del dia en que el Senyor (escamparia amplament el seu Esperit “ perquè tot el poble del Senyor tingué el do de profecia, i que el Senyor els donàs a tots el seu Esperit (1ª lectura)

Llibertat creadora d'aquest Esperit que, en la llarga marxa vers Jerusalem, concedeix a un home estranger al grup dels “qui no vénen amb nosaltres., un dels Dotze, *Joan, digué a Jesús: «Mestre, n'hem vist un que es valia del vostre nom per treure dimonis i li diem que no ho fes més, perquè no és dels qui vénen amb nosaltres.»*

Però ell, en tot d'afegir llenya al foc, dissuadeix els seus deixebles de reivindicar el monopoli de l'Esperit; els respongués: *«Deixau-lo fer, Ningú que en nom meu faci miracles, no podrà després malparlar de mi. Qui no és contra nosaltres, és amb nosaltres. (Evangeli).*

- Llibertat creadora d'aquest Esperit a la que nosaltres ens tancam, per desgràcia nostra, si ens feim esclaus dels béns materials i de l'esperit del món: *Ara us parlo a vosaltres, els qui sou rics. Ploreu desconsoladament per les desgràcies que us cauran al damunt... Heu amuntegat riqueses precisament aquests dies, que són els darrers... us heu engreixat com el bestiar, ara que és el dia de la matança. Heu condemnat el just, l'heu assassinat i ell no s'ha resistit. (segona lectura)*
 - o Estiguem atents, més tost, a no ofegar l'Esperit que ens fa empeny a canviar la nostra relació amb les riqueses per a fer-ne un mitjà de justícia, de compartir, de solidaritat (2 lectura).

LA TAULA DE LA PARAULA

Aprofundir aquest text

El retall fet pel leccionari ens priva del context en el que està inscrit aquest episodi. Encarregat de guiar el poble de Déu en la seva llarga marxa a través del desert, Moisès està afeixugat er la tasca que se li ha confiat. S'ha confiat al Senyor: *Jo no puc.....*

Conformant-se a la resposta rebuda del Senyor, Moisès ha elegit 70 ancians del poble (els caps de grans famílies que ja tenien un paper en el govern del poble). Els ha convocat a la “tenda de l'encontre”, a fi de rebre una part de l'esperit que l'anima i siguin associats més estretament a la seva responsabilitat.

- Les coses semblen que han anat com el previst: el Senyor ha pres una part de l'esperit que reposava sobre Moisès” per posar-se “en els ancians del poble” que es posen a profetitzar (manifestació accessòria i transitòria de la presència de l'esperit donat pel Senyor).
- ... *quan un jove, arriba corrents* a senyalar a Moisès una “anomalia”: dos homes, Eldad i Medad, que eren del grup d'ancians convocats però que no són a dintre de la Tenda, ells també han rebut l'esperit i profetitzen en el camp.
- Reacció immediata de Josuè “*servent de Moisès des de jove i prest el seu successor: Senyor.....* Personalment unit al seu cap, li era difícil admetre que la seva autoritat pugui ser comunicada a d'altres. No podia acceptar el consell d'ancians més que en la mesura en que fossin a l'ombra de Moisès, el que veia realitzat quan els ancians eren estretament agrupats al voltant de Moisès.
- Però Moisès, en tost de se d'afegir-se a aquesta suggerència: Estàs gelós de mi?, fa referència al dia en que una nova efusió de l'esperit farà de tot el seu el poble un poble de profetes. El que ell desitjava era que tots posseïssin els dons de saviesa i de discerniment que són donats als seus consellers, que tots puguin comportar-se no ja solament con a infants, sinó com homes lliures, capaços de comprendre els projectes de Déu i comprometre's en el seu seguiment.

PROCLAMAR AQUESTA PARAULA

En la seva proclamació, el lector estarà atent a distingir bé les TRES PARTS d'aquest text:

- A LA TENDA DE LA REUNIÓ, la manifestació de l'esperit sobre els ancians reunits convocats per Moisès:
 - La baixada del Senyor *en el núvol i parlava amb Moisès.*
 - L'efusi de l'esperit sobre els Ancians, *que entraren en estat d'exaltació profètica i no paraven.*
- EN EL CAMP, dos dels ancians, que no havien acudit a la convocatòria de Moisès, així, doncs, no eren amb els altres, també es posen a profetitzar.
- LES REACCIONS a aquest esdeveniment insòlit:
 - + la correguda d'un jove testimoni: *Un jove anà corrents a fer-ho saber a Moisès. Josué, fill de Nun, que des de jove era*
 - *l'ajudant de Moisès, digué: «Moisès, senyor meu, prohibiu-los-ho.»*
+ la rèplica de Moisès: *Però Moisès li*
 - *respongué: «Estàs gelós per mi? Tant de bo que tot el poble del Senyor tingués el do de profecia, i que el Senyor els donés a tots el seu Esperit!»*

EL SALM 18

Aquest salm celebra amb diversos tons “la Llei del Senyor”, que lluny d’aixafar l’home i d’esclavitzar-lo, l’allibera i li dóna el descans; que en tost de tancar el creient sobre si mateix, el preserva de l’orgull i li fa reconèixer, en l’acció de gràcies, que tot ve de Déu. Que l’Esperit del Senyor, venint sobre nosaltres, ens dóna el sentit i el gust (tastar) de la Paraula de Déu!

SEGONA LECTURA

Aprofundir aquest text

Els atacs de l’autor són massa vehements i massa precisos per no reiterar unes condicions socials preferentment desiguals i moltes tensions al si mateix de la comunitat cristiana. Al segle I el conflictes socials són freqüents, tan en el camp com en les ciutats. Endeutats o trets de les seves terres, els pagesos protesten vigorosament contra els grans propietaris que els han desposseït. Volen recuperar les seves terres i treballar-les. Però les seves accions, gens organitzades, molt prest son reprimides.

A Roma i en les grans ciutats, l’endeutament, la usura, la crisi dels lloguers o de la fam tenen el risc d’aixecaments populars. A la nit, es posen pasquins contra el poder. Fàcilment es desfermen insurreccions. Però les revoltes populars no resisteixen la intervenció de l’exèrcit.

L’autor de la carta interpel·la amb força els rics, rics en terres, vestits elegants, l’or i l’argent, dels que n’estigmatitza les exaccions en una espècie de crescendo.

- Després l’acumulació insaciable de riqueses,
- Passant per les injustícies socials i l’escàndol d’una vida de plaer, de luxe i de tiberis mentre es mor la gent.
- Fins l’assassinat del just
- Però afirma que el crit de les víctimes ha *arribat a les orelles del Senyor de l’univers*
- El judici que espera aquells que refusen escoltar aquest crit serà rigorós: *Plorau desconsoladament per les desgràcies que us cauran al damunt. Les vostres riqueses s’han podrit, s’han arnat els vostres vestits, s’han rovellat el vostre or i la vostra plata, i el seu rovell serà el vostre acusador i us devorarà les carns...*

Animat per un alè digne dels profetes de l’Antic testament, aquest text de la carta de Jaume no ha perdut gens d’actualitat! Més encara en aquests temps nostres.....

PROCLAMAR AQUEST TEXT

El lector ha de mirar de remarcar:

- Les vigoroses **interpel·lacions dirigides als rics**: primer part d'aquest passatge caracteritzat
 - Primer per l'imperatiu: (Escoltau ara vosaltres els rics) *Plorau desconsoladament.*
 - Després pels adjectius qualificant els béns materials: *Les vostres riqueses s'han podrit, s'han arnat els vostres vestits, s'han rovellat el vostre or i la vostra plata, i el seu rovell...*
 - El crescendo de les INJUSTÍCIES SOCIALS de les que en són autors: *El jornal que heu escatimat als qui han segat els vostres camps clama contra vosaltres, i el crit dels segadors ha arribat a les orelles del Senyor de l'univers.*
 - L'escàndol de la seva vida insaciable: *Heu viscut aquí a la terra una vida de delícies i plaers, us heu engreixat com el bestiar, ara que és el dia de la matança.*
 - L'assassinat del just: *Heu condemnat el just, l'heu assassinat i ell no s'ha resistit.*

Davant d'un text tan fort caldria un temps de silenci abans de proclamar l'Evangelí.

APROFUNDIR L'EVANGELI

En el camí del Servent....

Sens dubte els ensenyaments que llegim avui tenen per marc "la casa" on Jesús, en el seu camí vers Jerusalem, instrueix els seus deixebles, a qui ja ha anunciat dues vegades la passió – resurrecció.

Aquest context del camí vers Jerusalem projecta una llum particular sobre els propòsits de Jesús. És un fet rellevant que Marc hagi empeltat tota la seva catequesis moral sobre la passió de Crist. En lloc de moralitzar o de referir-se a tal o qual precepte de l'Esclusura, no coneix altre fonament moral cristià que la imitació de Crist.

Els grans passatges que anuncien el destí del Fill de l'home no es pronuncien com una exhortació, sinó que és a partir d'aquest destí crístic que cal comprendre les exigències del camí cristià. Un no s'estranyarà que aquest camí pràctic (vida pràctica) sigui absolutament radical, sense cap compromís... La Creu és present també en la intervenció que fa del més gran el servidor de tots, que en l'exigència capaç tallar la seva mà, el seu peu o arrancar-se l'ull que escandalitza

Però un s'adona molt ràpidament, aquest propòsits sobrepassen el marc restret dels deixebles. Sobre un procediment que pot sorprendre la nostra lògica, Marc ha volgut reunir aquí, amb l'ajut de paraules ganxo (el nom de Jesús, els petits, fer caure...) en aquest context dels anuncis de la passió – resurrecció, un cert nombre de consignes dirigides a les comunitats cristianes.

Els seus deixebles han de foragitar el sectarisme...

El primer ensenyament de Jesús és provocat precisament per una reacció sectària de Joan, un dels fills de Zebedeu. No és per atzar ni un simple artifici. A Lluc 9, 54-55, Jaume i Joan volen fer baixar foc del cel sobre els samaritans. Marc ens diu que els dos germans han rebut el sobrenom de "fills del tro" (3, 7, i més en avant, els dos mateixos seran condemnats per la seva ambició (10, 35-45). «Mestre, n'hem vist un que es valia del vostre nom per treure dimonis i li dèiem que no ho fes més, perquè no és dels qui vénen amb nosaltres.»

Jesús comença marcant una clara oposició al comportament dels deixebles: «*Deixau-lo fer!* Després, continuant, posa en guàrdia les comunitats cristianes contra la temptació d'arrogar-se el monopoli de l'esperit. *Jesús no aprova aquest "esperit de campanar" per a la seva Església. La consigna és donar l'acolliment més ample possible a aquells que no són notòriament adversaris: Qui no és contra nosaltres, és amb nosaltres. Quan un somnia (pensa) la importància d'aquestes paraules per una Església com la de Marc, a qui la persecució empeny a replegar-se sobre si mateix, i al tancament.*

- Jesús encara va més lluny amb l'exemple del "got d'aigua". El més petit gest fet als seus deixebles, especialment als missioners de l'Evangelí, *perquè sou de Crist*, té valor davant de Déu; *us dic amb tota veritat que no quedarà sense recompensa.*
- Com l'exorcista estranger que, usant el nom de Jesús li reconeix un poder sobrenatural, el jueu o el pagà que, sense adherir-se al missatge, rep el missatge amb elemental consideració, fa un acte que li val el favor de Déu- declara Jesús solemnement, li assegura una recompensa al dia del judici. És a dir el valor que té l'humil missioner als ulls d'Aquell que l'envia

... i preparar-se a fer eleccions radicals

El to es fa encara més greu amb aquest rosari de sentències unides pel mot ganxo: *allunya de mi (escandalitzar).*

Primer, un advertiment sever a aquells que, pel camí dels creients la fe dels quals encara és fràgil, els "petits", s'aixequen obstacles que tenen el risc de fer-los ensopegar.

Podem recordar el lloc consagrat per Pau, a les seves cartes, al perill d'escandalitzar. Explicant als terbolencs cristians de Corint que s'han alliberat de les prescripcions del judaisme, l'Apòstol afegeix tot seguit : *8 Però un menjar no ens fa ser millors o pitjors davant de Déu: ni ens faltará res si no en mengem ni ens sobrarà res si en mengem. 9 Tot i això, estiguen alerta: que aquesta vostra llibertat no faci caure els qui són febles en la fe. 10 Perquè, si algú que encara no posseeix el coneixement que tu tens et veu a taula en el temple d'un ídol, la seva consciència, que és feble, se sentirà encoratjada i es posarà a menjar la carn sacrificada als ídols. 11 Llavors, per culpa del coneixement que tu tens, es perdrà el qui és feble, un germà pel qual Crist va morir. 12 Quan pequeu així contra els germans i feriu la seva consciència, que és feble, pequeu contra Crist.* (1 Cor 8, 9-12).

Als llavis de Jesús, avui recollim el mateix ensenyament. Al moment en que el Messies- Servent, puja a Jerusalem per entregar la seva vida per amor, afirma solemnement amb quin infinit respecte ha de ser envoltat, en la comunitat dels seus deixebles, el més petit d'entre els seus germans.

- Després ve una triple posa en guàrdia que s'organitza entorn dels tres membres del nostre cos que són capaços d'escandalitzar , fer caure en pecat: *Si la teva mà (et fa caure en pecat, talla-te-la. Val més que entris a la vida sense mà, i no que vagis amb totes dues mans a l'infern, al foc que no s'apaga.) Si el teu peu (et fa caure en pecat, talla-te'l. Val més que entris a la vida sense peu, i no que siguis llençat amb tots dos peus a l'infern.) I si el teu ull (et fa caure en pecat, treu-te'l. Val més que entris al Regne de Déu amb un sol ull, i no que siguis llençat amb tots dos ulls a l'infern, on el corc no mor mai i el foc no s'apaga.»).*
- Perquè aquests tres? Sens dubte són el simbòlics del que per mitjà seu peca l'home: robatori, violència, mals desigs...

A més, la mà, l'ull i el peu tenen la característica que els tenim a parells, i que se'n pot perdre un sense esdevenir del tot malalt. El fet de nomenar-los un rere l'altre produeix un efecte retòric d'acumulació que fer l'oient.

L'exageració no és absent en aquestes sentències amb una formulació paradoxal. L'Església no les ha interpretades mai al peu de la lletra; el llenguatge adornat amb imatges i funciona per oposició. La Gehenna, vall profunda i molt baixa en comparació a Jerusalem on les deixalles eren cremades i que devien fer una mala olor de no dir, aquesta vall és oposada a la vida o al regne de Déu. Cal fugir-ne del tot, al preu que sigui, perquè és el lloc de la destrucció total... En canvi la vida i el regne de Déu són el que val la pena consagrar-hi tota la seva energia. Tot el que n'allunya és dolent. Val la pena de ser escollit positivament, deixant-hi la pell...